

EXIT MORTIER, INTROIT CLEMEUR HET VLOS-EPOS

Simon Boccanegra (De Vlaamse Opera) - foto Danièle Pierre

Op 17 oktober 1989 zijn te Antwerpen de poorten van de Vlaamse Opera (Vlos) definitief opengegaan met de opvoering van *Simon Boccanegra*. Deze vertoning kunnen we meteen zien als een soort afscheid van Gerard Mortier, want op 1 november is hij, na scherpe conflicten met de voorzitter van de Raad van Bestuur (De Moor), bij de Vlos opgestapt. Voor de goede orde is het belangrijk aan te stippen, dat deze beslissing los stond van Mortiers benoeming bij het Festival van Salzburg.

Gerard Mortier heeft in de korte periode dat hij *opdrachthouder* was, veel aangepakt, veel tegenwind gekregen, veel betwistbare beslissingen genomen en ten slotte toch heel wat bereikt. Toen hij de opdracht van minister Dewael aanvaardde, stapte hij in een instelling met een zware erfenis: een ondermaats orkest en dito koor, een gebrekkige infrastructuur, en een artistieke situatie, die door sommigen in Vlaanderen nog wel goedgepraat werd (waarschijnlijk onder het mom: het is van ons toch, we mogen het eigen nest niet bevuilden), maar niet langer aanvaardbaar was. En daar bovenop kwam een desastreuze financiële toestand. Om de beginvoorwaarden voor een goed functionerend operahuis te creëren, waren er drastische maatregelen nodig. Met de steun van minister

Dewael kon Mortier overgaan tot een reeks stappen, die toch wel uniek zijn binnen de Vlaamse culturele wereld. Een band tussen de vorige organisatie - de Opera voor Vlaanderen - en de nieuwe Vlos bestaat strikt genomen niet. Er werd met een schone lei gestart. Dat veroorzaakte een reeks van sociale problemen voor de leden in vaste dienst, zeg maar voor de orkesten en koorleden. Onmiddellijk gingen de vakbonden over tot mobilisatie. Het conflict dat openbarste tussen de directie en deze vakbonden illustreert nog maar eens de moeilijke positie van een syndicale werking in het artistieke bedrijf. Deze sector vereist een perfectie die elke vorm van gemakzucht en oppervlakkige zelfvoldaanheid resoluut afwijst. Vanuit dit oogpunt was het noodzakelijk de bestaande artistieke

ke lichamen binnen het huis aan een grondig en ongenadig onderzoek te onderwerpen. Tegenover deze absolute artistieke eis staan andere factoren waarop de werknemers zich kunnen beroepen. Eén daarvan is de pijnlijke vaststelling dat, wanneer een leiding faalt, de muzikanten en zangers in een artistiek dodende routine vervallen, waarvoor ze zich niet verantwoordelijk achten. Hun wanhopige kreet, 'Het is onze schuld niet, maar we mogen er wel voor betalen!' kan dan ook niet zomaar weggewuifd worden.

Het sociale conflict heeft er zeker toe geleid dat men vrij gunstige afvloeiingsvoorwaarden kon afsluiten, zodat de vakbonden zich uiteindelijk met de huidige toestand hebben verzoend. Niet iedereen is gelukkig, dat spreekt, en enkele werknemers van de OvV zijn